

A-HEPATIITIPOTILAAN HAASTATTELU ALTISTUNEIDEN KARTOITUKSEEN

Ks. [THL:n ohje A-hepatiitin torjuntatoimista](#)

1. Määrittele sairastuneen tartuttavuusaika päivämäärineen

- 1 vko (7 vrk) ennen **ensioireita** ja 2 vko (14 vrk) sen jälkeen tai
- 2 vko (14 vrk) ennen **keltaisuuden ilmenemisestä** ja 1 vko (7 vrk) sen jälkeen tai
- 2 vko (14 vrk) **oireettoman** tapauksen laboratoriodiagnoosista eli positiivisesta S-HAV-IgM:sta (valtaosa alle 5-vuotiaista sairastaa taudin oireettomana tai lieväoireisena).

2. Kartoita yllä olevana tartuttavuusaikana altistuneet

- Henkilö, joka ei ole sairastanut laboratoriovarmistettua A-hepatiittia tai saanut A-hepatiittia vastaan yhteensä 2 rokoteannosta tai yhtä rokoteannosta lähimmän 6 kk aikana.
- Henkilö, joka on nauttinut tai jonka epäillään nauttineen A-hepatiittiviruksella saastunutta ruokaa tai vettä.

2.1. Mahdollisia altistustilanteita, käy tämä lista potilaan kanssa läpi:

- Asuu samassa taloudessa tai on samassa päivähoitoryhmässä tai on ruokaillut ja käyttänyt samaa WC:tä toistuvasti varmistetun tapauksen kanssa tämän tartuttavuusaikana (esim. juhlat, tapahtumat, työpaikka).
 - Sairaalahoidossa altistuneet huonetoverit tai osaston potilaat, jos käytetty sairastuneen kanssa samaa WC:tä.
 - Hoitanut (esim. vaipan vaihto, avustaminen WC:ssä) varmistettua tapausta (esim. päivähoito, laitos) tämän tartuttavuusaikana.
 - Ollut seksikontaktissa varmistetun tapauksen kanssa tämän tartuttavuusaikana.
 - Suonensisäisten huumeiden käyttäjällä tartunta pistosvälineistä kosketustartuntana on mahdollinen.
- Kaikissa yo. tilanteissa tarkista vielä, onko käsihygienia toteutunut (käsien pesu vedellä tai saippualla tai käsidesinfection käyttö).

3. Tartuntalähteen selvittäminen

- 7 viikon (50 vrk) ajalta ennen ensimmäisten oireiden ilmaantumista.

3.1. Matkailu

- Tapauksen matkailu ulkomailla? Onko samassa seurueessa tai ryhmämatkalla muita sairastuneita?
- Muiden samassa taloudessa asuvien matkailu ulkomailla 14 vko (100 vrk) ennen selvityksen kohteena olevan henkilön sairastumista.

3.2. A-hepatiitti-infektio tai siihen sopivat oireet lähiympäristössä

- Perheenjäsenet ja muut samassa taloudessa asuvat.
- Päivähoito.
- Seksikontaktit.
- Muut henkilöt, joiden kanssa on ollut läheisessä kosketuksessa.

3.3. Puutteellinen hygienia

- Sosiaalinen syrjäytyminen (alkoholismi tms.).
- Huumeiden käyttö.

3.4. Riskielintarvikkeet

- Vedessä elävät nilviäiset, kuten raakana syödyt osterit ja huonosti kypsennetyt simpukat, muut tavanomaisesta poikkeavat kypsentämättä nautittavat elintarvikkeet.
- Ulkomaiset pakastemarjat, joita ei ole asianmukaisesti kuumennettu (ulkomaiset pakastemarjat tulee kuumentaa kauttaaltaan vähintään 5 min ajan 90 asteessa tai keittää 2 min ajan).
- Ulkomaanmatkalta tuodut, kypsentämättöminä nautitut elintarvikkeet.

3.5. Kotimaassa ravintolassa, juhliissa tai vastaavassa paikassa ruokailu

4. Sairastuneen ja altistuneen ohjeet

Ks. [THL:n ohje A-hepatiitin torjuntatoimista](#). Sairastuneen tauti paranee yleensä itsestään, vaikka aikuisella toipuminen voi kestää kuukausia. Sekä varmistetuille tapauksille että altistuneille korostetaan huolellisen käsien pesun merkitystä erityisesti vaipanvaihdon, WC:ssä käynnin ja ruoan valmistuksen yhteydessä.

5. Altistuneiden suojaaminen

Ks. [THL:n ohje A-hepatiitin torjuntatoimista](#), myös menettely erityisryhmien osalta (kuten riskityötä tekevät, terveydenhuollon henkilökunta, päivähoitolapset, muut työntekijät ja koululaiset).

Liite 1. Akuutin hepatiitti A -tapauksen lähikontaktien suojaaminen

